

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217205422
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8217205422.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu E. V., so sídlom B. Q. XXX XX J., W.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou kanceláriou GARAJ & Partners s.r.o., so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava, proti žalovaným: 1/ J. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, XXX XX O., 2/ K. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XX O., 3/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XX O., 4/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, O., o zaplatenie 5.132,73 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 4Csp/85/2017-542 zo dňa 24. júna 2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že „Konanie v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 101,92 eur zastavuje.

Konanie v časti o zaplatenie sumy 1.300,- eur zastavuje.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalobcovi priznáva voči žalovaným v 1. až 4. rade a to spoločne a nerozdielne nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania podľa pomeru úspechu vo veci v rozsahu 66,84 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 1, § 3, § 4 ods. 1, § 5, § 12 zákona č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania, § 261 ods. 3 písm. d), § 263 ods. 2, § 497, § 499, § 502 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník účinný v čase vzniku každého zmluvného vzťahu, § 544 ods. 1, 2, § 39, § 48 ods. 1, § 121 ods. 3, § 457, § 566, § 546, § 548, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od vzniku zmluvného vzťahu, § 3, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom pred 01.02.2013, § 255 ods. 1, § 256, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Uznesením č.k.19CoCsp/9/2020-449 zo dňa 31.08.2021 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd potvrdil rozsudok v jeho napadnutej, t.j. v časti výroku III. čo do nákladov spojených s uplatnením

pohľadávky vo výške 490,46 Eur; pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 1.040,- Eur, v tejto časti rozsudok zrušil a konanie zastavil; v prevyšujúcej napadnutej zamietavej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odmietol odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5.132,73 Eur s prísl.. Odvolanie žalobcu v časti odmietol z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou a pripustil späťvzatie žaloby v časti, keďže žalovaní nevyjadrili nesúhlas so zastavením konania v uvedenej časti. Ohľadom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky skonštatoval, že náklady vzniknuté právnym zastupovaním nemožno považovať za náklady účelne vynaložené v súvislosti s uplatnením pohľadávky, pretože nešlo o právne úkony, ktoré by bolo nevyhnutné uplatňovať cez advokátsku kanceláriu, preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil. Vo vzťahu k nároku na zmluvnú pokutu uviedol, že žalobcovi na túto nemohol vzniknúť nárok, pretože bola dohodnutá tak, že ju boli dlžníci povinní uhradiť v prípade naplnenia bodu 8.4 zmluvy, teda nebolo zrejmé, kedy takýto nárok mal vzniknúť, či už v dobe samotného omeškania s úhradou splátky alebo až po jednostrannom odstúpení od zmluvy. Navyše nebola dohodnutá určito, čo samo o sebe vyvolávalo pochybnosti o jej platnom dojednaní. Úlohou súdu prvej inštancie bolo posúdiť zostávajúci nárok žalobcu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a z toho vyvodiť, či tento nárok je alebo nie je oprávnený. Zároveň sa súd prvej inštancie mal vysporiadať aj s tvrdením žalobcu o späťvzati žaloby v časti zmluvnej pokuty, a tým, že ak budú splnené zákonné podmienky, bude potrebné konanie v tejto časti zastaviť.

4. Po zrušení a vrátení veci uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia, že sa priklonil k názoru Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29.04.2019 o tom, že úver poskytnutý žalobcom nie je spotrebiteľským úverom, žalobca nevystupuje ako veriteľ, ale ani ako podnikateľ. Zmluvou poskytnutá podpora predstavuje pomoc a podporu sociálne a finančne znevýhodneným občanom. Čo sa týka povahy zmluvného vzťahu, poukázal na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 31.08.2021, č.k. 19CoCsp/9/2020-449. Vec je právoplatne rozhodnutá čo do povinnosti žalovaných zaplatiť sumu 5.132,73 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 38,25 Eur a úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne z priznanej istiny od 14.09.2019 do zaplatenia a v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, pričom konanie o zaplatenie sumy 1.040,- Eur bolo odvolacím súdom zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby, preto je potrebné v prevyšujúcej časti uplatneného nároku nutne vo veci rozhodnúť, preto sa zameril na túto časť predmetu konania. V dôsledku čiastočného späťvzatia návrhu o zaplatenie zmluvnej pokuty a sumy 1.300,- Eur pre započítanie platieb žalovaných zastavil konanie v tejto časti, pričom uviedol, že tieto čiastočné späťvzatia sa udiali už nad rámec toho, čo je predmetom konania. Ďalej uviedol, že platnosť odstúpenia od zmluvy na základe jednostranného úkonu žalobcu nebola sporná, pričom s týmto úkonom je v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka spojená povinnosť vrátiť si navzájom poskytnuté plnenia, t.j. žalobcovi nebolo vzniknúť aj nárok na zmluvný úrok a ďalšie plnenia až do úplného vrátenia úveru. Vo vzťahu k zmluvnej pokute (aj napriek následnému späťvzatiu žaloby v tejto časti pre plnenie) súd prvej inštancie opätovne zopakoval svoju prechádzajúcu argumentáciu odôvodňujúcu nedôvodnosť takto uplatneného nároku žalobcom. V zmysle uvedeného aj vykonané započítanie platieb žalovaných na uspokojenie nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je možné pripustiť, a teda bolo vykonané v rozpore s uvedeným. Spôsob započítavania úhrad žalobcom je v rozpore aj s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom žalobca permanentne započítava platby žalovaných na príslušenstvo, čím vôbec nedochádza k zníženiu istiny a tým sú žalovaní de facto „v začarovanom kruhu“ platenia príslušenstva pohľadávok z neubúdajúcej istiny. Takéto konanie veriteľa nemožno pripustiť. Vzhľadom k § 457 Občianskeho zákonníka je toho názoru, že žalobca okrem súdom priznaného plnenia nemá nárok na žiadne ďalšie plnenia zo strany žalovaných. Neostávalo tak nič iné ako len opätovne v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť. Súd prvej inštancie sa tiež nestotožnil sa argumentáciou a námietkami žalobcu vznesenými v konaní, pričom odpovede na argumentáciu žalobcu poskytol už odvolací súd vo svojom rozsudku.

5. O trovách konania rozhodol v zmysle zásady úspechu tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným podľa pomeru úspechu vo veci v rozsahu 68,84% o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením. Samozrejme aj tu platí povinnosť žalovaných plniť spoločne a nerozdielne.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. b), f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový priadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že Zmluva o

poskytnutí podpory vo forme úveru je jednoznačne úverovou zmluvou, pretože obsah zmluvy zodpovedá podstatným častiam zmluvy o úvere uvedenej v § 497 Obchodného zákonníka. Aplikácia noriem Občianskeho práva je s ohľadom na uvedené nemožná, a táto je aj v rozpore s teóriou práva, keďže Občiansky zákonník neobsahuje ustanovenia, ktoré by definovali úver ako samotný zmluvný typ tak, ako ho pozná a definuje Obchodný zákonník. Zákon o ŠFRB neupravoval všetky podstatné náležitosti zmluvy, a teda celkom zjavne sa jedná medzi Obchodným zákonníkom a Zákonom o ŠFRB o vzťah *lex generalis* a *lex specialis*. Zdôraznil, že zmluva o pôžičke v zmysle Občianskeho zákonníka nezodpovedá podmienkam Zákona o ŠFRB. Rovnako aj v prípade spotrebiteľských úverov je v zmysle právnych názorov rešpektovaných právnych teoretikov za *lex generalis* vo vzťahu k Zákonu o spotrebiteľských úveroch považovaný Obchodný zákonník. Rovnako sa nestotožnil s tvrdením, že odstúpením od zmluvy došlo k jej zrušeniu od počiatku, ergo na jeho strane nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. V prípade, ak by súd posudzoval nárok v medziach bezdôvodného obohatenia, došlo by k znevýhodňovaniu tých klientov, ktorí si plnia svoje povinnosti riadne a včas. Zmluvné úroky na základe odstúpenia od zmluvy v zmysle Obchodného zákonníka nie sú časovo ohraničené, ale sú dôvodné až do zaplatenia celej dlžnej sumy. Odstúpením od zmluvy mu ostáva zachovaný nárok na vrátenie nesplatennej časti úveru spolu s úrokom, prípadne ďalšími sankciami a je tak oprávnený požadovať úrok nielen do času odstúpenia od zmluvy, ale aj za obdobie po odstúpení až do úplného vrátenia nesplatennej časti úveru. K uvedenému nároku v časti zmluvného úroku poukázal aj na judikatúru a rozhodovaciu prax súdov. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť a zmätočnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v odôvodnení bodu 49. rozsudku súdu prvej inštancie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaných zaviazže zaplatiť mu spoločne a nerozdielne nesplatený zmluvný úrok vo výške 3,90% p.a. z istiny vo výške 5.025,63 Eur, a to od 27.01.2022 do zaplatenia a prizná mu aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s jeho argumentáciou navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté výroky zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil za uvedené podanie trovy právneho zastúpenia.

7. Žalovaní sa k podanému odvolaniu nevyjadřili.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

12. Súd prvej inštancie sa najprv zaoberal otázkou postavenia žalobcu, keďže od zodpovedania tejto otázky následne záviselo aj posúdenie vzťahu medzi žalobcom a žalovanými. S ohľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29.04.2019 sa súd prvej inštancie priklonil k názoru, že žalobca nemá postavenie veriteľa, ani podnikateľa, teda vzťah medzi ním a žalovanými nie je vzťahom spotrebiteľským a ani vzťahom obchodným. S uvedeným záverom sa stotožňuje aj odvolací súd a poukazuje na to, že uvedený záver bol prijatý už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, napr. sp. zn. 6Cdo/75/2022 zo dňa 16.06.2022, sp. zn. 1Cdo/77/2019 zo dňa 25.11.2021, sp. zn. 4Cdo/14/2021 zo dňa 25.02.2021, sp. zn. 5Cdo/179/2019 zo dňa 26.11.2020, sp. zn. 7Cdo/199/2019 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 5Cdo/170/2018 zo dňa 28.05.2020, sp. zn. 8Cdo/9/2019 zo dňa 29.04.2020, teda uvedená otázka bola už v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR vyriešená a ide tak o ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Napokon ani sporové strany v priebehu odvolacieho konania nenamietali uvedené závery.

13. Sporným však vzhľadom na obsah podaného odvolania bolo, ustanovenia ktorého zákona je potrebné aplikovať na uzatvorenú Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru. Žalobca v podanom odvolaní opätovne argumentoval v prospech aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka, keďže predmetná zmluva má najbližšie k ustanoveniam zmluvy o úvere upravenej v Obchodnom zákonníku. Odvolací súd však už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí poukázal a odôvodnil potrebu aplikácie ustanovení nie Obchodného zákonníka, ale Občianskeho zákonníka na predmetný prípad, preto odvolací súd na uvedené v plnom rozsahu odkazuje. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že uvedenou otázkou sa zaoberal aj Najvyšší súd SR, a to vo svojom uznesení sp. zn. 8Cdo/164/2020 zo dňa 26.08.2020 (v skutkovo a právne obdobnej veci, kde ako žalobca taktiež vystupoval Štátny fond rozvoja bývania, ktorý si voči žalovaným uplatňoval nároky z uzatvorenej Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, od ktorej odstúpil v dôsledku nedodržiavania platobnej disciplíny žalovanými), v ktorom uviedol nasledovné: „Dovolací súd však záverom dodáva, že i napriek skutočnosti, že Zmluva uzavretá medzi stranami nemala spotrebiteľský charakter, je i dovolací súd názoru, že nároky z nej je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (vrátane nárokov po odstúpení od Zmluvy). Ako už bolo uvedené, dovolací súd poukazuje na to, že žalobca pri poskytovaní podpory vo forme úverov nevykonáva podnikateľskú, ani obchodnú činnosť, a teda ho nemožno považovať za podnikateľa v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Jeho činnosť preto podnikaním nie je (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník predovšetkým upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 Obchodného zákonníka).“ Ďalšie argumenty dovolacieho súdu odôvodňujúce aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka boli nasledovné: „Dovolaciemu súdu sú známe závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, v zmysle ktorých „Zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom“, avšak tieto (vzhľadom na osobitnú úpravu postavenia Fondu a podmienok pre poskytovanie podpory) nemožno bez ďalšieho aplikovať i v posudzovanej veci. Ako už bolo uvedené, podmienky pre poskytovanie podpory (vo forme úveru) boli komplexne upravené v zákone č. 124/1996 Z. z. a v podrobnostiach špecifikované v samotnej Zmluve, rovnako uzavretej podľa tohto osobitného predpisu. Nešlo teda o úverovú zmluvu uzatváranú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak strany mali záujem riadiť sa pri poskytovaní úveru ustanoveniami Obchodného zákonníka, mohli si v Zmluve dohodnúť, že ich záväzkový vzťah sa bude spravovať Obchodným zákonníkom (§ 262 Obchodného zákonníka). Zmluvné strany si však v uzavretej Zmluve naopak dohodli, že „ich práva a povinnosti sa budú riadiť predovšetkým zákonom č. 124/1996 Z. z. a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB a ďalej ich vzájomné vzťahy sa budú riadiť ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom (viď článok XII bod 12.3 Zmluvy)“. Strany si tak pre úpravu ich záväzkového vzťahu, aplikáciu ustanovení

Obchodného zákonníka, nedohodli. I z ďalších zmluvných dojednaní vyplývalo, že si strany pre úpravu svojich vzťahov dohodli aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka (napr. čl. VII bod 7.1., 7.2., čl. X a pod.). Dovolací súd má za to, že na aplikovanie obchodnoprávneho režimu bolo potrebné, aby medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka. V danej veci (ako už bolo uvedené vyššie) takýto vzťah nevznikol, keďže komplexnú úpravu poskytovania podpory vo forme úveru Fondom upravoval výlučne osobitný predpis, ktorým bol zákon č. 124/1996 Z. z.. Aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka si potom nedohodli zmluvné strany ani v samotnej Zmluve (§ 262 Obchodného zákonníka). Ak sa potom práva žalobcu na vrátenie úveru (titulom zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie) nespravovali Obchodným zákonníkom, bolo potrebné ich posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy, ktorou boli ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane práv vyplývajúcich z účinkov odstúpenia od Zmluvy. Pri rešpektovaní princípu *lex specialis* a *lex generalis* platí, že ak osobitný predpis (v danom prípade zákon č. 124/1996 Z. z.) nemal blanket na použitie Obchodného zákonníka, bolo potrebné použiť základný predpis občianskeho práva, a to Občiansky zákonník. Iná by bola situácia, ak by medzi stranami existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1, 2 alebo 6 Obchodného zákonníka. V takomto prípade by sa odstúpenie od Zmluvy (vrátane nárokov z neho plynúcich) mohlo spravovať Obchodným zákonníkom i napriek tomu, že by sa predpoklady samotného nároku spravovali Občianskym zákonníkom (IV. ÚS 214/04).“ K rovnakým záverom dospel Najvyšší súd SR aj vo svojom ďalšom rozhodnutí, a to v rozsudku sp. zn. 8Cdo/64/2019 zo dňa 23.09.2020, v skutkovo a právne obdobnej veci, kde rovnako ako žalobca taktiež vystupoval Štátny fond rozvoja bývania, ktorý si voči žalovaným uplatňoval nároky z uzatvorenej Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, od ktorej odstúpil v dôsledku opakovaného porušovania povinností. Vzhľadom na vyššie uvedené závery dovolacieho súdu tak bolo potrebné skúmať, či si v predmetnom prípade sporové strany v uzatvorenej zmluve osobitne vymienili, že ich vzťah vzniknutý na základe Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru sa bude spravovať Obchodným zákonníkom. Ako však už uviedol odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí (bod 31. a 32. odôvodnenia) sporové strany si pre úpravu ich záväzkového vzťahu nedohodli aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, naopak dohodli sa, že ich vzťahy sa budú riadiť najmä Občianskym zákonníkom (čl. XII bod 12.3 Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru). Z uvedeného tak nepochybne vyplýva, že nároky žalobcu z uzatvorenej Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru je potrebné posudzovať výlučne podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Navyiac odvolací súd uvádza, že vyššie prijaté závery dovolacieho súdu v tomto smere možno považovať taktiež za ustálenú rozhodovaciu prax.

14. Vo vzťahu k pojmu ustálená rozhodovacia prax poukazuje odvolací súd na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021, kde Najvyšší súd SR v bode 11. odôvodnenia uviedol, že: „V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.“ Vo vzťahu k uvedenému pojmu zaujal obiter dictum stanovisko aj Ústavný súd SR vo veci sp. zn. I. ÚS 51/2020-50 zo dňa 09.06.2020 nasledovne: „Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“

15. Z vyššie uvedeného tak nepochybne vyplýva, že nároky žalobcu vyplývajúce zo Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru bolo potrebné posudzovať podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, preto odvolacie námietky žalobcu v tomto smere vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Súd prvej inštancie tak dospel k správne záveru, keď ustálil, že odstúpením od zmluvy dochádza k jej zrušeniu *ex tunc*, pričom zánikom hlavného záväzku vyplývajúceho zo zmluvy, došlo aj k zániku

vedľajších záväzkov, ktoré pre svoju akcesorickú povahu sú závislé od existencie hlavného záväzku. Medzi sporovými stranami nastal režim bezdôvodného obohatenia, teda sporové strany sú si povinné vrátiť všetko to, čo si navzájom plnili.

16. Predmetom konania v tejto veci tak ostal už len nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 64,34 Eur od 19.05.2018 do 01.10.2019 (v prvom rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 13.11.2019 zo žalobcom požadovaného vyčísleného úroku z omeškania vo výške 102,52 Eur od 19.05.2018 do 01.10.2019 bola priznaná len suma 38,25 Eur) a zmluvný úrok vo výške 3,90% od 08.03.2016 do zaplatenia.

17. Súd prvej inštancie správne zdôraznil, že v režime Občianskeho práva je spôsob započítania iný, ako v režime Obchodného práva, a teda všetky doterajšie úhrady žalovaných boli žalobcom, ako aj súdom prvej inštancie v čase prvého ním vydaného rozhodnutia zo dňa 13.11.2019 nesprávne, pretože správne malo dôjsť najprv k započítaniu uhradených súm na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky, nie naopak. V konečnom dôsledku tak došlo aj k nesprávnemu započítaniu úhrad žalovaných na tento žalobcom vyčíslený úrok z omeškania, pretože nebol započítaný najprv na istinu, v dôsledku čoho aj vyčíslenie úroku z omeškania žalobcom nebolo správne. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie má v tomto smere za to, že žalobca už nemá nárok na ďalšie plnenia vyplývajúce zo Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru, a teda nemá nárok už ani na zvyšok tohto vyčísleného úroku z omeškania.

18. Žalobca odvodzoval svoj nárok na zmluvný úrok z omeškania z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých má nárok na zmluvný úrok z omeškania až do úplného vrátenia poskytnutého úveru. Ako však už bolo uvedené, predmetný vzťah medzi sporovými stranami je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, a ak došlo k zániku zmluvy ex tunc, teda zanikol hlavný záväzkový vzťah, došlo aj k zániku akcesorického vedľajšieho záväzku spočívajúceho v povinnosti žalovaných uhradiť žalobcovi aj zmluvný úrok.

19. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech jeho odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

20. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny súvisiaci výrok o trovách konania.

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1, 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

22. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešní boli žalovaní, ktorým vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní boli v odvolacom konaní pasívni, k odvolaniu sa nevyjadrili, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).